

УДК 336.71

Тарасевич Н.В.,

канд.екон.наук, доцент,

Одеський національний економічний університет,

доцент кафедри банківської справи,

e-mail: nvt4364@gmail.com

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Диджиталізація економіки, яка базується на якісно новому типі інформаційно-комунікаційних технологій та охоплює всі сфери економічної діяльності, - найважливіша умова сталого економічного розвитку країни. Поняття цифрової економіки складне та багатогранне у розумінні сутності, тому у науковому та фаховому середовищі не має консенсусу щодо визначення цього поняття.

Міжнародна організація OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development) концентрує увагу на трьох ключових компонентах цифрової економіки [1]:

- 1) підтримуюча інфраструктура (апаратне та програмне забезпечення, телекомунікації, мережі тощо);
- 2) електронний бізнес (ведення господарської діяльності та інших бізнес-процесів через комп'ютерні мережі);
- 3) електронна комерція (дистрибуція товарів через мережу Інтернет).

У «Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки», схваленої Кабінетом Міністрів України від 17.01.2018 року № 67-р, під цифровою економікою розуміють «діяльність, в якій ключовими

факторами виробництва є цифрові (електронні, віртуальні) дані – як числові, так і текстові. Цифрова економіка базується на інформаційно-комунікаційних та цифрових технологіях, швидкий розвиток та поширення яких впливають на традиційну економіку, трансформуючи її від економіки, що споживає ресурси, до економіки, що їх створює» [2].

Світовий і вітчизняний досвід показує, що нові цифрові технології найшвидше сприймаються і впроваджуються в фінансовому та банківському секторі, які є лідерами цифрової трансформації в країні. При цьому цифрова трансформація фінансового сектору базується на двох ключових пріоритетах:

- розширення фінансової інклюзії та підтримання фінансової стабільності, які по суті характеризують потенційні можливості та переваги від впровадження нових фінансових технологій;
- розширення відповідних ризиків для кібербезпеки, збереження даних.

Розширення фінансової інклюзії несе всім категоріям споживачів більшу доступність фінансових послуг через зростання конкуренції на ринку фінансових послуг, віддалений доступ, зниження вартості і підвищення швидкості проведення транзакцій, надання додаткових послуг та ін. Одночасно значно зростають ризики збереження даних [3].

Сучасні банки, які мають намір бути конкурентоспроможними, докладають величезних зусиль в впровадженні нових технологій цифрової трансформації, щоб стати більш динамічними, оперативними та ефективними в задоволенні потреб клієнтів. Найважливішими напрямками цифрової трансформації банківських установ є:

- цифровий банкінг - реалізація фінансових послуг за допомогою мобільних та онлайн-платформ, що вдосконалює якість роботи банку з клієнтом, економить час і витрати, підвищує безпеку особистих даних, збільшує швидкість і якість роботи сервісів;

- електронні платіжні системи, що мають процент або комісію з продавця товару (позичальника), який використовував платформу даної розрахункової системи;

- моментальне онлайн - кредитування з наданням клієнтам позичок на період до отримання грошових виплат;

- пірингове кредитування або P2P-кредитування - спосіб позики грошей не пов'язаним між собою особам чи «рівноправним сторонам» без залучення традиційного фінансового посередника (банку, ін. кредитної установи);

- краудсорсинг - технологія мобілізації ресурсів за допомогою інформаційних технологій з метою вирішення завдань, які стосуються бізнесу, держави, суспільству в цілому. Краудсорсинг як інструмент фінансування включає три напрямки: краудфандинг – мобілізація коштів для реалізації проектів без подальшої участі в акціонерному капіталі; краудлендинг - кредитування фізичними особами інших фізичних або юридичних осіб через спеціальні інтернет-майданчики; краудінвестинг - мобілізація коштів для реалізації проектів з подальшою участю в акціонерному капіталі.

- використання штучного інтелекту та робоедвайзинг - автоматичний сервіс за допомогою роботів-радників, які здійснюють відбір інвестиційних активів і керують портфелем.

Тому пріоритетним напрямками цифрової трансформації банківського сектора мають бути: подальше впровадження цифрового банкінгу; віддалена ідентифікація; розвиток платіжного і розрахункового простору; масштабне впровадження інноваційних технологій з використанням нового рівня організації внутрішніх бізнес-процесів банків, в тому числі технологій обробки великого обсягу даних та штучного інтелекту.

Для успішного розвитку цифровізації банківського сектору потрібно зосередитись на деяких функціонуючих компонентах:

- 1) впровадження ефективної цифрової інфраструктури, яка забезпечуватиме нову якість та покриття широкопasmовим Інтернетом території країни;

- 2) формування ефективної системи віддаленої ідентифікації, захисту персональних даних клієнтів, тобто впровадження ефективної «м'якої інфраструктури»;
- 3) захист інтелектуальної власності та розвиток висококваліфікованого людського капіталу, який відповідає вимогам, що формують нові технології щодо володіння специфічними навичками та компетенція ми для повноцінної інтеграції у цифровий простір;
- 4) відповідне «цифрове» законодавство, яке має визначити цифрові права громадян, визначити принципи цифровізації, забезпечити вжиття плану заходів щодо усунення законодавчих, інституційних, податкових бар'єрів та стимулювання цифровізації банківської сфери [4].

Це вимагає організації предметної взаємодії регулятора з експертними співтовариством, і перш за все з банками, іншими учасниками фінансового ринку, ІТ- та Фінтех компаніями, для впровадження інноваційних розробок на рівні світових лідерів з ціллю підвищення технологічності та конкурентоспроможності вітчизняного банківського сектора.

Список використаних джерел:

1. The Concept of a “Digital Economy”. URL: <http://odec.org.uk/theconcept-of-a-digital-economy>.
2. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: документ 67-2018-р., поточна редакція: прийняття від 17.01.2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>.
3. Данніков О., Січкаренко К. Концептуальні засади цифровізації економіки України. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/17_2018_ukr/15.pdf.
4. Коляденко С. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі / С. Коляденко // Економіка. Фінанси. Менеджмент: - 2016.- № 6.- С. 106–107.
5. Веретюк С., Пілінський В. Визначення пріоритетних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні / С. Веретюк, В. Пілінський // Фінансовий простір. - 2017. - № 3 (27). - С. 51–58.